

Judikatūras krājums

VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (devītā palāta paplašinātā sastāvā)

2019. gada 24. oktobrī*

Sociālā politika – Sociālo partneru dialogs Savienības līmenī – Nolīgums “Centrālās valdības iestāžu ierēdņu un darbinieku informēšanas un uzklausišanas vispārējā sistēma” – Nolīguma pušu kopīgs pieteikums par šā nolīguma īstenošanu Savienības līmenī – Komisijas atteikums iesniegt Padomei priekšlikumu lēmumam – Prasība atcelt tiesību aktu – Pārsūdzams tiesību akts – Pieņemamība – Komisijas rīcības brīvība – Sociālo partneru autonomija – Subsidiaritātes princips – Samērīgums

Lietā T-310/18

European Federation of Public Service Unions (EPSU), Brisele (Beļģija),

Jan Goudriaan, ar dzīvesvietu Briselē,

kurus pārstāv *R. Arthur, solicitor, R. Palmer un K. Apps, barristers*,

prasītāji,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv *I. Martínez del Peral*, kā arī *M. van Beek un M. Kellerbauer*, pārstāvji,

atbildētāja,

par prasību, kas ir pamatota ar LESD 263. pantu un ar ko tiek lūgts atcelt Komisijas 2018. gada 5. marta lēmumu, ar kuru tā atteicās iesniegt Eiropas Savienības Padomei priekšlikumu lēmumam par nolīguma “Centrālās valdības iestāžu ierēdņu un darbinieku informēšanas un uzklausišanas vispārējā sistēma” īstenošanu, ko 2015. gada 21. decembrī parakstīja *Délégation syndicale de l'administration nationale et européenne* [Eiropas valstu pārvaldes arodbiedrību sadarbības tīkls] (*DSANE*) un *Employeurs de l'administration publique européenne* [Eiropas publiskās pārvaldes darba devēju apvienība] (*EAPE*),

VISPĀRĒJĀ TIESA (devītā palāta paplašinātā sastāvā)

apspriežu laikā šādā sastāvā: priekšsēdētājs *S. Žervazonī* [*S. Gervasoni*], tiesneši *L. Madise* [*L. Madise*] un *R. da Silva Pasošs* [*R. da Silva Passos*], *K. Kovalika-Baņčika* [*K. Kowalik-Bańczyk*] (referente) un *K. Makioki* [*C. Mac Eochaidh*],

sekretārs: *P. Kullens* [*P. Cullen*], administrators,

ņemot vērā tiesvedības rakstveida daļu un 2019. gada 23. maija tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – angļu.

Spriedums

Tiesvedības priekšvēsture

- 1 Eiropas Komisija 2015. gada 10. aprīļa konsultatīvajā dokumentā C(2015) 2303 *final* aicināja sociālos partnerus, pamatojoties uz LESD 154. panta 2. punktu, paust savu nostāju par to, uz ko būtu jāorientē Eiropas Savienības rīcība, kodificējot direktīvas par darbinieku informēšanu un uzklauššanu. Šī uzklauššana tostarp attiecās uz šo direktīvu piemērošanas jomas eventuālu paplašināšanu, to attiecinot arī uz dalībvalstu valsts pārvaldes ierēdņiem un darbiniekiem.
- 2 Sociālie partneri, kas piedalās centrālās valdības sociālā dialoga komitejas darbā, proti, pirmkārt, *Délégation syndicale de l'administration nationale et européenne (DSANE)* un, otrkārt, *Employeurs de l'administration publique européenne (EAPE)*, 2015. gada 2. jūnijā, pamatojoties uz LESD 154. panta 4. punktu, informēja Komisiju par savu vēlmi apspriest un noslēgt nolīgumu atbilstoši LESD 155. panta 1. punktam.
- 3 *DSANE* un *EAPE* 2015. gada 21. decembrī parakstīja nolīgumu "Centrālās valdības iestāžu ierēdņu un darbinieku informēšanas un uzklauššanas vispārējā sistēma" (turpmāk tekstā – "Nolīgums").
- 4 *DSANE* un *EAPE* 2016. gada 1. februāra vēstulē kopīgi lūdza Komisiju iesniegt priekšlikumu Eiropas Savienības Padomes lēmumam par Nolīguma īstenošanu Savienības līmenī, kas tiktu pieņemts, pamatojoties uz LESD 155. panta 2. punktu.
- 5 Komisija 2018. gada 5. martā informēja *DSANE* un *EAPE*, ka tā nolēmusi neiesniegt Padomei lēmuma priekšlikumu par Nolīguma īstenošanu Savienības līmenī (turpmāk tekstā – "apstrīdētais lēmums").
- 6 Apstrīdētajā lēmumā Komisija būtībā norādīja, ka, pirmkārt, centrālās valdības iestādes ir pakļautas dalībvalstu valdībām, ka tās īsteno valsts varas prerogātivas un ka to struktūra, organizācija un darbība pilnā mērā ietilpst attiecīgās dalībvalsts kompetencē. Otrkārt, Komisija norādīja, ka vairākās dalībvalstīs jau ir ieviestas normas, ar kurām vismaz kādā mērā tiek nodrošināta šo iestāžu ierēdņu un darbinieku informēšana un uzklauššana. Treškārt, Komisija konstatēja, ka minēto iestāžu svarīgums ir atkarīgs no dalībvalstu centralizācijas vai decentralizācijas pakāpes, tādēļ, ja Nolīgums tiktu īstenots ar Padomes lēmumu, valsts pārvaldes ierēdņu un darbinieku tiesību aizsardzības līmenis dažādās dalībvalstīs ievērojami atšķirtos.

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

- 7 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2018. gada 15. maijā, prasītāji, proti, pirmkārt, *European Federation of Public Service Unions* [Eiropas Sabiedrisko pakalpojumu arodbiedrību federācija] (*EPSU*) – apvienība, kas aptver Eiropas arodbiedrību organizācijas, kuras pārstāv civildienesta un sabiedrisko pakalpojumu nozaru darba ņēmējus, un kas kopīgi ar *Confédération européenne des syndicats indépendants* [Eiropas Neatkarīgo arodbiedrību konfederāciju] (*CESI*) ir izveidojusi *DSANE*, un, otrkārt, *EPSU* ģenerālsēkretārs *Jan Goudriaan* cēla šo prasību.
- 8 Komisija iebildumu rakstu iesniedza 2018. gada 26. jūlijā.
- 9 Prasītāji 2018. gada 19. septembrī iesniedza replikas rakstu.
- 10 Ar atsevišķu dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2018. gada 11. oktobrī, prasītāji iesniedza lūgumu par konfidencialitātes ievērošanu attiecībā uz konkrētu informāciju, kas ietverta prasības pieteikuma pielikumos.

- 11 Komisija atbildi uz repliku iesniedza 2018. gada 14. novembrī.
- 12 Vispārējās tiesas devītās palātas priekšsēdētājs ar 2018. gada 13. decembra rīkojumu *EPSU* un *Willem Goudriaan/Komisija* (T-310/18, nav publicēts, EU:T:2018:1018) noraidīja *European Transport Workers' Federation* [Eiropas Transporta darbinieku federācijas] (*ETF*) pieteikumu par iestāšanos lietā prasītāju prasījumu atbalstam.
- 13 Vispārējā tiesa ar procesa organizatorisko pasākumu, kas noteikts saskaņā ar tās Reglamenta 89. panta 3. punkta a) un b) apakšpunktu, lietas dalībniekiem rakstveidā uzdeva jautājumus, uz kuriem jāatbild tiesas sēdē.
- 14 Vispārējā tiesa 2019. gada 23. maija tiesas sēdē uzklusēja lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumus un viņu atbildes uz tās uzdotajiem jautājumiem. Tiesas sēdes beigās Vispārējās tiesas devītās palātas paplašinātā sastāvā priekšsēdētājs nolēma nepasludināt tiesvedības mutvārdu daļu par pabeigtu.
- 15 Ar procesa organizatorisko pasākumu, ko Vispārējā tiesa noteica saskaņā ar Reglamenta 89. panta 3. punkta b) apakšpunktu, tā aicināja prasītājus rakstveidā komentēt tiesas sēdē izklāstīto Komisijas argumentāciju. Prasītāji šo lūgumu izpildīja noteiktajā termiņā.
- 16 Tiesvedības mutvārdu daļa tika pabeigta ar Vispārējās tiesas devītās palātas paplašinātā sastāvā priekšsēdētāja 2019. gada 24. jūnija lēmumu.
- 17 Prasītāju prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
 - atcelt apstrīdēto lēmumu;
 - piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 18 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
 - kā nepieņemamu noraidīt prasību, ciktāl to ir cēlis *J. Goudriaan*;
 - noraidīt prasību pilnā apmērā kā nepamatotu;
 - piespriest prasītājiem atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

Par pieņemamību

Par apstrīdama tiesību akta esamību

- 19 Vispirms ir jāatgādina, ka LESD 263. panta pirmajā daļā ir paredzēts, ka Savienības Tiesa pārbauda tādu iestāžu pieņemtu aktu likumību, kuri “rada tiesiskas sekas trešām personām”.
- 20 No tā izriet, ka prasību atcelt tiesību aktu var celt pret visiem iestāžu pieņemtajiem aktiem vai noteikumiem, kuri rada tiesiskas sekas, neatkarīgi no to būtības vai formas (spriedumi, 1971. gada 31. marts, Komisija/Padome, 22/70, EU:C:1971:32, 39. un 42. punkts, un 1986. gada 23. aprīlis, *Les Verts/Parlaments*, 294/83, EU:C:1986:166, 24. punkts).

21 Šajā gadījumā ir jāpārbauda, pirmkārt, vai apstrīdētais lēmums varētu tikt kvalificēts kā sagatavojošs tiesību akts un, otrkārt, vai tas, ka Komisijai ir plaša rīcības brīvība, varētu ietekmēt prasības pieņemamību.

– *Iespējama kvalificēšana par sagatavojošu tiesību aktu*

22 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru apstrīdami tiesību akti principā ir vienīgi tādi dokumenti, kuros galīgi noteikta iestādes nostāja administratīvā procesa beigās un kas ir paredzēti saistošu tiesisku seku radīšanai, izņemot starpdokumentus, kuru mērķis ir sagatavot galīgo lēmumu un kuriem nav šādu seku (spriedumi, 1981. gada 11. novembris, *IBM/Komisija*, 60/81, EU:C:1981:264, 10. punkts, un 2008. gada 17. jūlijs, *Athinaiki Techniki/Komisija*, C-521/06 P, EU:C:2008:422, 42. punkts).

23 Citādi tas būtu vienīgi tad, ja sagatavošanas procedūras gaitā pieņemti akti vai lēmumi, pirmkārt, paši būtu uzskatāmi par speciālas – no galvenās procedūras nošķirtas – procedūras iznākumu un, otrkārt, paši radītu saistošas tiesiskās sekas (šajā nozīmē skat. spriedumu, 1981. gada 11. novembris, *IBM/Komisija*, 60/81, EU:C:1981:264, 11. punkts).

24 Tomēr atsauce uz priekšlikuma jēdzienu skaidri norāda, ka šī akta mērķis nav radīt tiesiskas sekas un ka līdz ar to šis akts nav uzskatāms par apstrīdamu tiesību aktu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2005. gada 1. decembris, *Itālija/Komisija*, C-301/03, EU:C:2005:727, 22. un 33. punkts). Tā tas ir, piemēram, tad, ja Komisija iesniedz priekšlikumu vairākstadiju procesa ietvaros, ciktāl šāds priekšlikums ir uzskatāms par starpaktu, kas nerada saistošas tiesiskās sekas (šajā nozīmē skat. rīkojumu, 1997. gada 15. maijs, *Berthu/Komisija*, T-175/96, EU:T:1997:72, 21. un 22. punkts).

25 Turklāt, ja lēmums ir noraidošs, tas ir jānovērtē atkarībā no tā, uz kāda veida lūgumu ar to tiek atbildēts (spriedumi, 1972. gada 8. marts, *Nordgetreide/Komisija*, 42/71, EU:C:1972:16, 5. punkts, un 1992. gada 24. novembris, *Buckl u.c./Komisija*, C-15/91 un C-108/91, EU:C:1992:454, 22. punkts). No minētā izriet, ka atteikums ir akts, par kuru saskaņā ar LESD 263. pantu var celt prasību atcelt tiesību aktu, jo akts, kuru iestāde atsakās pieņemt, varētu tikt apstrīdēts saskaņā ar šo normu (skat. spriedumu, 1996. gada 22. oktobris, *Salt Union/Komisija*, T-330/94, EU:T:1996:154, 32. punkts un tajā minētā judikatūra).

26 No tā izriet, ka prasība atcelt tiesību aktu, kas vērsta pret atteikumu iesniegt priekšlikumu, principā ir nepieņemama – tāpat kā prasība, kas vērsta pret priekšlikumu (šajā nozīmē skat. rīkojumu, 2007. gada 13. marts, *Arizona Chemical u.c./Komisija*, C-150/06 P, nav publicēts, EU:C:2007:164, 23. un 24. punkts).

27 Tomēr dažos gadījumos, ja kādā tiesību aktā ir reglamentēta ievadprocedūra, kas konkrētām personām dod iespēju lūgt Komisijai iesniegt priekšlikumu par tiesību aktu, Komisijas atteikums iesniegt tādu priekšlikumu ir uzskatāms par apstrīdamu tiesību aktu. Proti, ar šo atteikumu, pirmkārt, tiek izbeigta ievadprocedūra, kas uzsākta, pamatojoties uz minēto tiesību aktu, un, otrkārt, tiek izslēgta paša akta pieņemšanas procedūras uzsākšana. Tādā atteikumā ir izklāstīta Komisijas galīgā nostāja; tas rada saistošas tiesiskās sekas un līdz ar to par to var tikt celta prasība atcelt tiesību aktu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1998. gada 25. jūnijs, *Lilly Industries/Komisija*, T-120/96, EU:T:1998:141, 53., 55., 56. un 58. punkts, un 2018. gada 23. aprīlis, *One of Us u.c./Komisija*, T-561/14, pārsūdzēts, EU:T:2018:210, 66., 77. un 101. punkts).

28 Tomēr no paša LESD 155. panta formulējuma, kas ietverts arī šā sprieduma 49. punktā, izriet, ka ar šo normu sociālie partneri ir pilnvaroti vienoties par nolīgumu Savienības līmenī, bet pēc tam kopīgi lūgt Komisiju iesniegt priekšlikumu Padomei pieņemt lēmumu par šā nolīguma īstenošanu. Šādos apstākļos lēmums, ar ko Komisija atteikusies iesniegt LESD 155. panta 2. punktā minēto priekšlikumu, nav uzskatāms tikai par priekšaktu jeb sagatavojošu aktu, bet gluži pretēji – ir uzskatāms par formulētu

Komisijas galīgo nostāju, kuras rezultātā, pirmkārt, tiek izbeigta sociālo partneru interesēs uzsākta ievadprocedūra un, otrkārt, nav uzsākta paša tiesību akta pieņemšanas procedūra. Lidz ar to tāds lēmums rada saistošas tiesiskās sekas.

29 No tā izriet, ka apstrīdētais lēmums nav uzskatāms par sagatavojošu tiesību aktu.

– *Plašas rīcības brīvības eventuālā ietekme*

30 Tik tiešām ir tā, ka konkrētos gadījumos plašas rīcības brīvības esamība izraisa prasības atcelt tiesību aktu nepieņemamību. Tā tas ir tad, ja tiek pārsūdzēts Komisijas lēmums par pienākumu neizpildes konstatēšanas procedūras nesākšanu, jo Komisijai šajā ziņā ir pilnīgi diskrecionāra rīcības brīvība (spriedumi, 1990. gada 17. maijs, *Sonito u.c./Komisija*, C-87/89, EU:C:1990:213, 6. punkts, un 1997. gada 20. februāris, *Bundesverband der Bilanzbuchhalter/Komisija*, C-107/95 P, EU:C:1997:71, 10., 11. un 19. punkts). Tā tas ir arī tad, ja prasība atcelt tiesību aktu ir vērsta pret Eiropas Parlamenta lēmumu par to, kā reaģēt uz lūgumrakstu, kas atbilst LESD 227. pantā norādītajiem nosacījumiem, jo Parlamentam šajā ziņā ir liela politiska rakstura rīcības brīvība (spriedums, 2014. gada 9. decembris, *Schönberger/Parlaments*, C-261/13 P, EU:C:2014:2423, 24. punkts).

31 Tomēr šā sprieduma 30. punktā minētie pieņēmumi ir ārkārtēji un ļoti īpaši.

32 Proti, vienīgās sekas tam, ka iestādei ir plaša rīcības brīvība, ir principā tādas, ka tā ierobežo Savienības tiesas veiktas pārbaudes tvērumu un intensitāti (skat. šā sprieduma 110. punktu).

33 Konkrētāk, ja runa ir par Komisijas iniciatīvas pilnvarām ierosināt Savienības aktus, šai iestādei atvēlētā plašā rīcības brīvība nav pietiekama, lai ierobežotu prasības atcelt tiesību aktu pieņemamību. Tiesa ir nospriedusi, ka Komisijas lēmums atsaukt leģislatīva akta priekšlikumu ir uzskatāms par aktu, par kuru var celt prasību atcelt tiesību aktu un tāvad veikt tā pārbaudi tiesā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 14. aprīlis, *Padome/Komisija*, C-409/13, EU:C:2015:217, 76.–78. punkts). Tas pats attiecas uz lēmumu, ar kuru Komisija pēc iesniegtās Eiropas pilsoņu iniciatīvas atsakās iesniegt tiesību akta priekšlikumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 23. aprīlis, *One of Us u.c./Komisija*, T-561/14, pārsūdzēts, EU:T:2018:210, 88.–101., 169. un 170. punkts).

34 Taču lēmums, ar ko Komisija atsakās iesniegt priekšlikumu par sociālo partneru noslēgta nolīguma īstenošanu Savienības līmenī, ir saistīts ar tās iniciatīvas pilnvaru izmantošanu (skat. arī šā sprieduma 73. punktu).

35 No tā izriet, ka, pat ja, izskatot prasību pēc būtības, izrādītos, ka Komisijai šajā gadījumā ir plaša rīcības brīvība, šis apstāklis nebūtu šķērslis šīs prasības pieņemamai.

36 Tāvad apstrīdētais lēmums ir uzskatāms par apstrīdamu tiesību aktu.

Par prasītāju "locus standi"

37 Komisija apgalvo, ka prasība, ciktāl to cēlis *J. Goudriaan*, ir nepieņemama, jo viņam neesot *locus standi*.

38 Turklāt jāatgādina, ka gadījumā, kad pieteikumu ir iesnieguši vairāki prasītāji, šī prasība ir pieņemama, ja vismaz vienam no šiem prasītājiem ir *locus standi*. Šādā gadījumā nav jāpārbauda pārējo prasītāju *locus standi* (skat. spriedumu, 2018. gada 18. oktobris, *ArcelorMittal Tubular Products Ostrava u.c./Komisija*, T-364/16, EU:T:2018:696, 47. punkts un tajā minētā judikatūra).

39 Tomēr šajā gadījumā Komisija neapstrīd *EPSU locus standi*. Šajā ziņā nav strīda par to, ka apstrīdētais lēmums ir adresēts arī *DSANE*, kurai nav juridiskas personas statusa un nekādas autonomijas, jo rezultāti no sociālā dialoga, kurā tā piedalās, ir apstiprināmi *EPSU* un *CESI* lēmējstruktūrās. Šādos

apstākļos *EPSU* un *CESI* ir uzskatāmas par apstrīdētā lēmuma adresātiem, ciktāl tas attiecas uz darba ņēmēju pārstāvju organizācijām (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2010. gada 19. marts, *Evropaiki Dynamiki*/Komisija, T-50/05, EU:T:2010:101, 40. punkts, un 2012. gada 22. maijs, *Sviluppo Globale*/Komisija, T-6/10, nav publicēts, EU:T:2012:245, 19. punkts). No tā izriet, ka *EPSU* ir *locus standi*, pamatojoties uz LESD 263. panta ceturtās daļas teikuma pirmo daļu.

- 40 Šādos apstākļos, ņemot vērā šā sprieduma 38. punktā minēto judikatūru, nav nepieciešams pārbaudīt iebildi par nepieņemamību, kas izvirzīta tādēļ, ka *J. Goudriaan* neesot *locus standi*.

Par C.3. pielikuma pieņemamību

- 41 Komisija apgalvo, ka saskaņā ar principu *iura novit curia* replikas C.3. pielikums, kas ietver kāda tiesību zinātnes profesora juridisko atzinumu, ir nepieņemams. Proti, pielikumi esot izmantojami vienīgi pārbaudes veikšanas un tehniskos nolūkos un tos nevarot izmantot kā juridiskus atzinumus par Savienības tiesību interpretāciju.
- 42 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka princips *iura novit curia* nevar nozīmēt to, ka prasības pieteikuma pielikumi, kas attiecas uz Savienības tiesību interpretāciju, būtu principā nepieņemami (spriedums, 2018. gada 12. decembris, *Servier u.c.*/Komisija, T-691/14, pārsūdzēts, EU:T:2018:922, 102. punkts).
- 43 Proti, prasības pieteikuma pamatdaļas noteiktus punktus var pamatot un papildināt, atsaucoties uz izvilkiem no tam pievienotajiem materiāliem, ja vien juridiskās argumentācijas būtiskie elementi ir ietverti pašā prasības pieteikumā (skat. spriedumu, 2006. gada 13. decembris, *FNCBV u.c.*/Komisija, T-217/03 un T-245/03, EU:T:2006:391, 79. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 44 Šajā gadījumā prasītāji savā prasības pieteikumā – un vēlāk replikas rakstā – ir pietiekoši izvērsuši savu tēzi attiecībā uz LESD 155. panta 2. punkta interpretāciju. Līdz ar to juridisko atzinumu, kas ietverts replikas raksta C.3. pielikumā, var izmantot tikai tam, lai pamatotu un papildinātu šo tēzi. Tādēļ šis pielikums ir pieņemams.

Par pamatotību

- 45 Savas prasības pamatošanai prasītāji izvirza divus pamatus – pirmkārt, tiesību kļūdu attiecībā uz Komisijas pilnvaru apjomu un, otrkārt, to, ka apstrīdētā lēmuma pamatojums esot nepietiekams un acīmredzami kļūdainš.

Par pirmo pamatu – tiesību kļūdu attiecībā uz Komisijas pilnvaru apjomu

- 46 Prasītāji būtībā apgalvo, ka Komisija ir pieļāvusi tiesību kļūdu ar to, ka tā izmantojusi atteikuma tiesības, kādu tai LESD 155. panta 2. punkta kontekstā nemaz neesot. Tie apgalvo, ka, ja vien netiek konstatēta nolīguma pušu nepietiekama pārstāvība vai šā nolīguma noteikumu prettiesiskums, Komisijai ir pienākums apmierināt nolīguma pušu kopīgu lūgumu par minētā nolīguma īstenošanu Savienības līmenī un šajā nolūkā iesniegt Padomei lēmuma priekšlikumu. Taču Komisija šajā gadījumā esot atteikusies apmierināt Nolīguma pušu kopīgu lūgumu – ar citu pamatojumu, proti, ka šāda rīcība esot neatbilstīga.
- 47 Komisija apstrīd prasītāju argumentāciju. Konkrētāk, tā apgalvo, ka tai ir jālemj tikai par iespēju izmantot savas iniciatīvas pilnvaras, tai skaitā LESD 155. panta 2. punkta kontekstā.
- 48 LESD 155. panta 2. punkts esot jāinterpretē, ņemot vērā ne tikai šīs normas formulējumu, bet arī tās kontekstu un mērķus (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1983. gada 17. novembris, *Merck*, 292/82, EU:C:1983:335, 12. punkts, un 2005. gada 10. marts, *easyCar*, C-336/03, EU:C:2005:150, 21. punkts).

– Gramatiskā interpretācija

49 LESD 155. pantā ir noteikts:

“1. Ja darba devēji un darbaņēmēji to vēlas, viņu dialogs Savienības līmenī var radīt līgumattiecības, tostarp nolīgumus.

2. Savienības līmenī noslēgtus nolīgumus īsteno vai nu saskaņā ar procedūrām un praksi, kas raksturīga darba devējiem un darbaņēmējiem, kā arī dalībvalstīm, vai – jautājumos, uz ko attiecas [LESD] 153. pants, – pēc parakstītāju pušu kopīga lūguma, Padomei pieņemot lēmumu pēc Komisijas priekšlikuma. Par to informē [...] Parlamentu.

[..]”

50 Tādējādi no LESD 155. panta 2. punkta pirmās daļas izriet, ka Savienības līmenī noslēgtu sociālo partneru nolīgumu var īstenot divos dažādos veidos, proti, saskaņā ar sociālo partneru un dalībvalstu konkrētām procedūrām un praksi vai – jomās, uz kurām attiecas LESD 153. pants, – Savienības līmenī saskaņā ar speciālu procedūru Savienības tiesību akta pieņemšanai (pēc analogijas skat. spriedumu, 1998. gada 17. jūnijs, *UEAPME/Padome*, T-135/96, EU:T:1998:128, 73. punkts).

51 Konkrētāk, attiecībā uz procedūru, kas dod iespēju Savienības līmenī īstenot nolīgumu, LESD 155. panta 2. punkta pirmajā daļā it tikai norādīts, ka šī īstenošana notiek Padomes lēmuma formā – pēc nolīguma pušu kopīga lūguma un Komisijas priekšlikuma – un ka par to tiek informēts Parlaments.

52 Nākas konstatēt, ka LESD 155. panta 2. punktā nav tieši precizēts, vai tad, ja tā izskata nolīguma pušu kopīgu lūgumu nolīgumu īsteno Savienības līmenī, Komisijai ir pienākums iesniegt Padomei attiecīgu lēmuma priekšlikumu vai arī gluži pretēji – tā var atteikties iesniegt Padomei šādu priekšlikumu.

53 Tomēr prasītāji apgalvo, ka vārdi “*shall be implemented*” un “*intervient*”, kas izmantoti attiecīgi LESD 155. panta 2. punkta pirmās daļas angļu un franču valodas versijās, radot Komisijai pienākumu rīkoties. Tie atsaucas arī uz šīs normas izstrādāšanas vēsturi un apgalvo, ka sarunās par Māstrihtas līgumu sākotnējais formulējums, kurā Komisijai bija atvēlēta rīcības brīvība, abās šajās versijās ticis aizstāts ar imperatīvu formulējumu, kas izslēdz jebkādu rīcības brīvību.

54 Šajā ziņā ir jāatgādina LESD pašreizējā 155. panta 2. punkta pirmās daļas izcelsme; tā formulējums tika izstrādāts sarunās par Māstrihtas līgumu.

55 Sākotnēji, 1991. gada 18. jūnijā, Luksemburgas prezidentūra iepazīstināja ar projektu līgumam par Savienību (CONF-UP-UEM 2008/91), kurā bija iekļauts jauns punkts – EK līguma 118.B panta 2. punkts. Sākotnējā franču valodas versijā šī norma bija izteikta šādi: “Ja sociālie partneri to vēlas, Komisija var iesniegt priekšlikumus par [sociālo partneru noslēgtu] nolīgumu transponēšanu Kopienas līmenī”.

56 Otrajā posmā sociālā dialoga *ad hoc* grupas ietvaros *Union des confédérations des industries et des employeurs d'Europe* [Eiropas industriālo un darba devēju konfederāciju apvienība] (*UNICE*), *Confédération européenne des syndicats* [Eiropas Arodbiedrību konfederācija] (*CES*) un *Centre européen des employeurs et entreprises fournissant des services publics* [Eiropas Darba devēju un sabiedrisko pakalpojumu uzņēmumu centrs] (*CEEP*) apsprieda un 1991. gada 31. oktobrī parakstīja nolīgumu par redakcionāliem priekšlikumiem attiecībā uz konkrētiem apspriežamā Līguma pantiem (turpmāk tekstā – “1991. gada 31. oktobra nolīgums”). Ar šo nolīgumu tika izmainīta Luksemburgas prezidentūras iecerētā EK līguma 118.B panta 2. punkta redakcija, pirmoreiz paredzot divas atšķirīgas un alternatīvas procedūras par sociālo partneru noslēgto nolīgumu īstenošanu. Atgādinājumam par šo

nolīgumu īstenošanu saskaņā ar vienu vai otru no šā sprieduma 50. punktā minētajām divām procedūrām: 1991. gada 31. oktobra nolīguma angļu un franču valodas versijās bija izmantotas attiecīgi frāzes “[the] agreements [...] may be realized” un “la mise en œuvre des accords [...] intervindra”.

- 57 Trešajā posmā 1991. gada 31. oktobra nolīgumā ietvertais priekšlikums būtībā tika pārņemts 4. pantā Nolīgumā par sociālo politiku, kas noslēgts starp Eiropas Kopienų dalībvalstīm, izņemot Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti (OV 1992, C 191, 91. lpp.; turpmāk tekstā – “nolīgums par sociālo politiku”) un kas bija pievienots protokolam (Nr. 14) par sociālo politiku, kurš savukārt bija pievienots EK līgumam. Nolīguma par sociālo politiku 4. panta 2. punkta pirmajā daļā bija noteikts, ka sociālo partneru noslēgto nolīgumu īstenošana notiek saskaņā ar vienu vai otru no abām šā sprieduma 50. punktā minētajām procedūrām. Konkrētāk, angļu un franču valodas versijās šī norma ietvēra attiecīgi formulējumu “[the a]greements [...] shall be implemented” un “la mise en œuvre des accords [...] intervient”. Pēc tam šis formulējums tika pārņemts LESD 155. panta 2. punkta pirmajā daļā.
- 58 Tātad šķiet, ka redakcijā, kas bija iecerēta sarunu par Māstrihtas līgumu sākumā, tam, ka Komisija iesniedz priekšlikumu par nolīguma īstenošanu Savienības līmenī, nepārprotami piemita neobligāts raksturs, jo tajā izmantoti modālie darbības vārdi – “may” angļu valodas versijā un “pouvoir” franču valodas versijā. Savukārt galīgajā redakcijā, kas tika pieņemta šo sarunu rezultātā, šie darbības vārdi tika dzēsti un aizstāti ar formulējumu, kam dažās valodu versijās piemīt obligāts raksturs, par ko liecina izmantotā īstenības izteiksmes tagadne, piemēram, franču valodas versijā (“intervient”), vai īstenības izteiksmes nākotne, piemēram, angļu valodas versijā (“shall be implemented”).
- 59 Kā pamatoti norādījusi Komisija, šā sprieduma 58. punktā minētais imperatīvais formulējums radās laikā, kad nolīgums par sociālo politiku tika izstrādāts, tas ir, brīdī, kad atbilstoši 1991. gada 31. oktobra nolīgumā formulētajam sociālo partneru priekšlikumam abas šā sprieduma 50. punktā minētās sociālo partneru noslēgto nolīgumu īstenošanas procedūras tika pārgrupētas vienā un tajā pašā teikumā. Saistībā ar to šajā teikumā darbības vārds vairs nenorāda uz to, ka Komisija iesniedz priekšlikumus par šo nolīgumu īstenošanu Savienības līmenī, un līdz ar to tas attiecās uz minēto nolīgumu īstenošanu saskaņā ar vienu vai otru no abām šā sprieduma 50. punktā minētajām procedūrām. Šādos apstākļos iepriekšminētajam imperatīvajam formulējumam var būt šo divu procedūru ekskluzīvā rakstura atspoguļošanas funkcija.
- 60 Šādos apstākļos LESD 155. panta 2. punkta pirmās daļas formulējums vien nedod iespēju secināt, ka Komisijai būtu pienākums iesniegt Padomei lēmuma priekšlikumu, kad tai ir iesniegts attiecīgs kopīgs līgumslēdzēju pieteikums.
- 61 Turklāt ir jānorāda, ka no prasītāju ierosinātās gramatiskās interpretācijas izriet, ka šā sprieduma 58. punktā minētais imperatīvais formulējums attiecas uz sociālo partneru noslēgto nolīgumu īstenošanu. Ja tiktu izvēlēta šī interpretācija, tam būtu divējas sekas.
- 62 Pirmkārt, prasītāju ierosinātā interpretācija nozīmētu, ka tad, ja sociālie partneri iesniedz kopīgu pieteikumu par nolīguma īstenošanu Savienības līmenī, gan Komisijai, gan Padomei būtu pienākums jebkādos apstākļos apmierināt šo pieteikumu, proti, pirmajai minētajai iesniedzot Padomei lēmuma priekšlikumu nolīguma īstenošanai un otrajai minētajai pieņemot šo priekšlikumu. Taču tāda interpretācija būtu pretrunā pamatoti paustajai pušu kopējai nostājai, ka, pirmkārt, Komisija – vismaz dažos gadījumos – var atteikties iesniegt Padomei lēmuma priekšlikumu nolīguma īstenošanai (skat. šā sprieduma 75. punktu) un, otrkārt, Padomei nekad nav pienākuma pieņemt šādu Komisijas priekšlikumu (skat. šā sprieduma 76. punktu).
- 63 Otrkārt, prasītāju paustā interpretācija nozīmētu, ka, ja sociālie partneri neiesniedz kopīgu pieteikumu nolīguma īstenošanai Savienības līmenī, sociālajiem partneriem un dalībvalstīm būtu pienākums īstenot šo nolīgumu attiecīgās dalībvalsts līmenī saskaņā ar tās procedūrām un praksi. Taču tādas sekas, ko prasītāji, starp citu, nav minējuši, būtu pretrunā nolīgumu par sociālo politiku parakstījušo

vienpadsmit dalībvalstu nodomam. Proti, no šim nolīgumam pievienotās deklarācijas Nr. 2 izriet, ka, noslēdzot minēto nolīgumu, attiecīgajām dalībvalstīm nebija nolūka apņemties tiešā veidā Savienības līmenī piemērot starp sociālajiem partneriem noslēgtos nolīgumus vai izstrādāt minētos nolīgumus transponējošās normas.

– *Sistēmiskā interpretācija*

- 64 Pirmām kārtām, ir vispārīgi jāatgādina Komisijas loma Savienības aktu izstrādāšanā.
- 65 Saskaņā ar LES 17. panta 1. punktu Komisija “sekmē vispārējās Savienības intereses un šajā nolūkā uzņemas atbilstīgu iniciatīvu”, “nodrošina Līgumu piemērošanu, kā arī iestāžu saskaņā ar Līgumiem pieņemto pasākumu piemērošanu” un “uzrauga Savienības tiesību piemērošanu, ko kontrolē Eiropas Savienības Tiesa”. Saskaņā ar LES 17. panta 2. punktu, “ja vien Līgumos nav noteikts citādi, Savienības leģislatīvos aktus var pieņemt, tikai pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu”, savukārt “pārējos aktus pieņem, pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu, ja tā paredzēts Līgumos”. Turklāt LES 17. panta 3. punkta trešajā daļā ir paredzēts, ka, “veicot savus pienākumus, Komisija ir pilnīgi neatkarīga” un tās locekļi “nelūdz un nepieņem nevienas valdības vai citas iestādes, vai struktūras norādījumus”.
- 66 Likumdošanas iniciatīvas tiesības, kas Komisijai atzītas LES 17. panta 2. punktā attiecībā uz leģislatīviem aktiem, vai speciālā Līgumu normā attiecībā uz neleģislatīviem aktiem, nozīmē, ka Komisijai ir jāizlemj, vai iesniegt vai neiesniegt tiesību akta priekšlikumu, izņemot situācijās, kurās tai saskaņā ar Savienības tiesībām obligāti ir jāiesniedz šāds priekšlikums (pēc analogijas skat. spriedumus, 2015. gada 14. aprīlis, Padome/Komisija, C-409/13, EU:C:2015:217, 70. punkts, un 2018. gada 23. aprīlis, *One of Us* u.c./Komisija, T-561/14, pārsūdzēts, EU:T:2018:210, 109. punkts).
- 67 Šī Līgumos Komisijai piešķirtā likumdošanas iniciatīva ir izskaidrojama ar šīs iestādes funkciju saskaņā ar LES 17. panta 1. punktu – tostarp veicināt Savienības vispārējās intereses un rūpēties par Savienības tiesību ievērošanu, kā arī ar tās neatkarību saskaņā ar LES 17. panta 3. punkta trešo daļu, pildot savus pienākumus (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 23. aprīlis, *One of Us* u.c./Komisija, T-561/14, pārsūdzēts, EU:T:2018:210, 110. punkts).
- 68 Otrām kārtām, ir jāprecizē dažas LESD 155. panta 2. punktā paredzētās procedūras iezīmes.
- 69 Šajā ziņā jākonstatē, ka LESD 155. panta 2. punkts neietver nevienu tiešu atsauci nedz uz parasto, nedz īpašo likumdošanas procedūru. No tā izriet, ka sociālo partneru noslēgto nolīgumu īstenošanas Savienības līmenī procedūra nav uzskatāma par likumdošanas procedūru LESD 289. panta 1. un 2. punkta izpratnē un ka šīs procedūras noslēgumā pieņemtie akti nav uzskatāmi par leģislatīviem aktiem LESD 289. panta 3. punkta izpratnē (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 6. septembris, Slovērija un Ungārija/Padome, C-643/15 un C-647/15, EU:C:2017:631, 60.–62. un 65.–67. punkts).
- 70 Ir arī jāatgādina, ka LESD 155. pantā minēto nolīgumu noslēgšanas un īstenošanas Savienības līmenī procedūra ietver vairākas stadijas, kuru gaitā sociālajiem partneriem un iestādēm, it īpaši Komisijai un Padomei, tiek uzticētas nošķirtas un konkrētas funkcijas.
- 71 Vispirms, Komisijas uzsāktajā, LESD 154. panta 2. un 3. punktā reglamentētajā apspriešanas stadijā sociālie partneri var informēt Komisiju par savu vēlmi uzsākt LESD 155. pantā paredzēto procesu.
- 72 Turpinot – pašas apspriešanas stadijā sociālie partneri var, kā tas paredzēts LESD 155. panta 1. punktā, izveidot līgumattiecības, tai skaitā, noslēdzot nolīgumu.
- 73 Visbeidzot, tiek uzsākta stadija, kurā notiek nolīguma īstenošana saskaņā ar vienu vai otru no abām LESD 155. panta 2. punktā paredzētajām procedūrām (skat. šā sprieduma 50. punktu). Attiecībā uz procedūru, kas dod iespēju nolīgumu īstenot Savienības līmenī, šajā normā ir tieši paredzēts, ka

Padomes lēmums tiek pieņemts “pēc Komisijas priekšlikuma”. Tādējādi minētajā normā – ar to ieviestās tādas procedūras ietvaros, kas nav likumdošanas procedūra, ir konkretizētas Komisijas iniciatīvas pilnvaras, kas minētas LES 17. panta 2. punktā.

- 74 Tādējādi nākas konstatēt, ka, lai arī attiecīgie sociālie partneri ir vienīgi, kas var ierosināt apspriešanas stadiju, kā arī nolīguma noslēgšanu, tomēr nolīguma īstenošanas stadijā Padome rīkojas pēc Komisijas priekšlikuma. Tādēļ, ja sociālie partneri ir noslēguši nolīgumu un ja tie kopīgi lūdz to īstenot Savienības līmenī, tiem ir jāadresē Komisijai savs kopīgais pieteikums. Šādā gadījumā nupat minētajai no jauna ir tiesības iesaistīties un tā atgūst kontroli pār procedūru. Tad tai ir jāpārbauda, vai tai būtu jāiesniedz Padomei lēmuma priekšlikums nolīguma īstenošanai Savienības līmenī (pēc analogijas skat. spriedumu, 1998. gada 17. jūnijs, *UEAPME/Padome*, T-135/96, EU:T:1998:128, 75., 76., 79. un 84. punkts).
- 75 Vispārējā tiesa jau ir nospriedusi, ka ir jābūt tā, ka Komisijas iesaistīšanās atbilst principiem, kuri nosaka tās darbību sociālās politikas jomā. Kā to pamatoti norāda gan prasītāji, gan Komisija, nupat minētajai tostarp ir pienākums pārliecināties par nolīguma pušu pārstāvību (pēc analogijas skat. spriedumu, 1998. gada 17. jūnijs, *UEAPME/Padome*, T-135/96, EU:T:1998:128, 85. un 88. punkts). Tāpat puses pamatoti ir vienisprātis par to, ka Komisija var pārliecināties par sociālo partneru noslēgta nolīguma noteikumu tiesiskumu un tai tas ir jādara vēl pirms ierosinājuma par tā īstenošanu ar Padomes lēmumu.
- 76 Savukārt Padomei ir pienākums pārbaudīt, vai Komisija ir izpildījusi pienākumus, kas tai bija, piemērojot Līgumus un it īpaši LESD līguma trešās daļas X sadaļu par sociālo politiku, citādi tā riskētu pieļaut pārkāpumu, kas varētu ietekmēt tā akta tiesiskumu, ko tā galu galā būtu pieņēmusi (pēc analogijas skat. spriedumu, 1998. gada 17. jūnijs, *UEAPME/Padome*, T-135/96, EU:T:1998:128, 87. punkts). Turklāt gan prasītāji, gan Komisija atzīst, ka Padomei ir rīcības brīvība lemt par to, vai tai būtu jāpieņem lēmums par nolīguma īstenošanu, un ka tā nevar pieņemt tādu lēmumu, ja attiecīgajā gadījumā tā nav panākusi vienošanos ar kvalificētu balsu vairākumu vai vienprātību.
- 77 Tomēr prasītāji apgalvo, ka, izņemot abus šā sprieduma 75. punktā minētos gadījumus, Komisijai ir pienākums iesniegt Padomei lēmuma priekšlikumu par sociālo partneru noslēgta nolīguma īstenošanu.
- 78 Taču, pirmkārt, tāda interpretācija liktu apšaubīt LES 17. panta 1. punkta trešajā daļā izklāstīto principu, ka Komisija, veicot savus pienākumus, ir pilnīgi neatkarīga un nepieņem neviena norādījumus.
- 79 Otrkārt, tāda interpretācija liegtu Komisijai pilnā mērā īstenot savu lomu, kas saskaņā ar LES 17. panta 1. punktu sastāv no Savienības vispārējo interešu veicināšanas un – attiecīgā gadījumā – šim nolūkam paredzētu iniciatīvu virzīšanas. Proti, no LES 17. panta 1. punktā Komisijai paredzētās lomas izriet, ka pirms savu iniciatīvas pilnvaru izmantošanas tā, ņemot vērā Savienības vispārējās intereses, novērtē iecerētās iniciatīvas atbilstīgumu. Tātad, ja Komisijai ir iesniegts pieteikums par sociālo partneru noslēgta nolīguma īstenošanu Savienības līmenī, tai ne tikai ir jāveic strikta pārbaude par šā nolīguma noteikumu tiesiskumu, bet arī jānovērtē iespējas minēto nolīgumu eventuāli īstenot Savienības līmenī, ņemot vērā arī politikas, ekonomikas un sociālos apsvērumus.
- 80 Jāpiebilst, ka nevar būt tā, ka šai iestādei piemītošo Savienības vispārējo interešu veicināšanas funkciju pēc noklusējuma veic tikai nolīgumu parakstījušie sociālie partneri, kā to norāda arī Komisija. Minētie sociālie partneri, pat ja tie ir pietiekoši pārstāvēti un rīkojas kopīgi, pārstāv tikai vienu daļu no daudzajām interesēm, kas jāņem vērā, izstrādājot Savienības sociālo politiku.
- 81 Treškārt, prasītāju ierosinātā interpretācija pārveidotu institucionālo līdzsvaru – Komisijai nelabvēlīgi un sociālajiem partneriem labvēlīgi, lai gan tie nav to iestāžu vidū, kas izsmēloši uzskaitītas LES 13. panta 1. punktā.

82 Turklāt, ja tiktu izmantota prasītāju atbalstītā interpretācija, sociālajiem partneriem attiecībā pret Komisiju būtu piespiešanas pilnvaras, kādu nedz Parlamentam, nedz Padomei nav. Proti, ir jāatgādina, ka LESD 225. un 241. pants ļauj attiecīgi Parlamentam un Padomei lūgt Komisiju iesniegt tiem jebkuru atbilstīgu priekšlikumu, vienlaikus paredzot, ka Komisija var arī neiesniegt priekšlikumu ar nosacījumu, ka tā dara zināmu sava atteikuma pamatojumu.

– *Teleoloģiskā interpretācija*

83 Saskaņā ar LESD 151. panta pirmo daļu sociālais dialogs ir viens no Savienības mērķiem. LESD 152. panta pirmajā daļā ir precizēts, ka Savienību “atzīst un savā līmenī veicina sociālo partneru lomu, ņemot vērā valstu sistēmu dažādību” un ka tā “veicina dialogu sociālo partneru starpā, ievērojot viņu autonomiju”. LESD 154. panta 1. punktā ir paredzēts, ka Komisijas “uzdevums ir veicināt darba devēju un darba ņēmēju apspriedes Savienības līmenī” un ka tā “veic visus attiecīgos pasākumus, lai veicinātu viņu dialogu, samērīgi atbalstot abas puses”.

84 No šā sprieduma 83. punktā atgādinātajām normām izriet, ka viens no LESD līguma trešās daļas X sadaļas mērķiem ir veicināt sociālo partneru lomu un atvieglot dialogu starp tiem, ievērojot to autonomiju.

85 Tādēļ ir ne tikai paredzēts LESD 154. panta 2. un 3. punktā, ka Komisija apspriežas ar sociālajiem partneriem, bet ir arī precizēts LESD 155. pantā, ka nupat minētie var apspriest un noslēgt nolīgumus, kurus pēc tam varētu īstenot saskaņā ar vienu vai otru no abām šā sprieduma 50. punktā minētajām procedūrām.

86 No LESD 152. panta pirmajā daļā atzītās sociālo partneru autonomijas izriet, ka nolīguma, kas ir vienīgi sociālo partneru lieta (skat. šā sprieduma 74. punktu), apspriešanas un noslēgšanas stadijās nupat minētie ir varējuši brīvi apspriest un rīkoties, nesauņemdami rīkojumus un norādījumus ne no viena, tai skaitā no dalībvalstīm vai iestādēm. No tā izriet, ka iestādēm un it īpaši Komisijai ir jāatturas no jebkādas rīcības, kuras mērķis ir tieši ietekmēt sarunu norisi un uzspiest sociālajiem partneriem nolīguma principu vai saturu.

87 Savukārt, kad sociālie partneri reiz ir netraucēti apsprieduši un noslēguši nolīgumu un nolīguma puses ir kopīgi lūgušas šā nolīguma īstenošanu Savienības līmenī, Komisijai no jauna ir tiesības iesaistīties un tā atgūst kontroli pār procedūru (skat. šā sprieduma 74. punktu).

88 Protams, prasītāji apgalvo, ka tad, ja Komisija būtu tiesīga, ņemot vērā lietderības apsvērumus, atteikties iesniegt lēmuma priekšlikumu sociālo partneru noslēgto nolīgumu īstenošanai, nupat minētie praksē būtu spiesti iepriekš apspriest ar Komisiju šā nolīguma saturu, lai vēlāk varētu to īstenot, kas mazinātu to autonomijas tvērumu.

89 Tomēr jānorāda, ka LESD 155. pantā ir paredzēts, ka sociālie partneri ir tikai iesaistīti konkrētu nelegislatīvu aktu pieņemšanas procesā, tiem nepiešķirot nekādas lemšanas pilnvaras. Proti, sociālie partneri ir tiesīgi tikai noslēgt nolīgumu un pēc tam lūgt Komisiju iesniegt Padomei priekšlikumu šā nolīguma īstenošanai Savienības līmenī. Turpretī sociālajiem partneriem nav atzītas nedz tiesības pašiem pieņemt aktus, kas trešajām personām rada saistošas tiesiskās sekas, nedz arī tiesības tieši iesniegt Padomei lēmuma priekšlikumu nolīguma īstenošanai.

90 Līdz ar to mērķis – sociālo partneru lomas un to dialoga veicināšana, ievērojot to autonomiju, nenozīmē, ka iestādēm, proti, Komisijai un tad arī Padomei, būtu pienākums pieņemt kopīgu pieteikumu, ko iesniegušas nolīguma puses šā nolīguma īstenošanai Savienības līmenī.

– Pārējie prasītāju argumenti

- 91 Prasītāji, lai atbalstītu savu LESD 155. panta 2. punkta interpretāciju, atsaucas arī uz vairākiem citiem Savienības noteikumiem, principiem un mērķiem.
- 92 Pirmkārt, prasītāji atsaucas uz LES 13. panta 2. punktā minēto principu, ka katra iestāde darbojas saskaņā ar Līgumos tai noteiktajām pilnvarām.
- 93 Šajā ziņā ir jāatbild, ka, apsverot iespēju Savienības līmenī īstenot sociālo partneru noslēgto nolīgumu, Komisija aprobežojas ar to prerogatīvu īstenošanu, kas tai piešķirtas ar LESD 155. panta 2. punkta pirmo daļu kopsakarā ar LES 17. panta 1.–3. punktu (skat. šā sprieduma 66., 67. un 79. punktu).
- 94 Otrkārt, prasītāji atsaucas uz LES 10. panta 1. un 2. punktā atzīto demokrātijas principu.
- 95 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka demokrātijas princips galvenokārt izpaužas kā Parlamenta dalība lēmumu pieņemšanas procesā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 1998. gada 17. jūnijs, *UEAPME/Padome*, T-135/96, EU:T:1998:128, 88. punkts un tajā minētā judikatūra). Neatkarīgi no tā Parlaments nevar piespiest Komisiju izmantot savas iniciatīvas pilnvaras (skat. šā sprieduma 82. punktu). Tikai pakārtoti, ja nenotiek Parlamenta iesaistīšanās, demokrātijas principa ievērošana alternatīvi var tikt nodrošināta ar sociālo partneru starpniecību ar nosacījumu, ka tie ir pietiekoši reprezentatīvi (šajā nozīmē skat. spriedumu, 1998. gada 17. jūnijs, *UEAPME/Padome*, T-135/96, EU:T:1998:128, 89. punkts).
- 96 Tomēr jānorāda, ka dažos gadījumos, uzliekot Komisijai pienākumu ierosināt nolīguma īstenošanu ar Padomes lēmumu, kas pieņemts, pamatojoties uz LESD 155. panta 2. punktu, prasītāju ierosinātā interpretācija praksē liegtu Komisijai, pamatojoties uz LESD 153. panta 2. punktu, iesniegt priekšlikumu ar to pašu mērķi un attiecīgā gadījumā arī ar to pašu saturu. Līdz ar to šī interpretācija sistemātiski priekšplānā izvirzītu nelegislatīvu procedūru, kuras ietvaros Parlaments tiek tikai informēts, nevis legislatīvu procedūru, kuras ietvaros Parlamentam principā ir koplēmuma pilnvaras.
- 97 Treškārt, prasītāji pamatojas uz “horizontālās subsidiaritātes” principu, kas nozīmētu, ka sociālie partneri vislabākās var novērtēt, vai nolīgums ir jāīsteno valstu sociālo partneru un dalībvalstu līmenī vai Savienības līmenī.
- 98 Šajā ziņā jānorāda, ka subsidiaritātes princips, kā paredzēts LES 5. panta 3. punktā, reglamentē to, kā Savienība īsteno kompetenci, ko tā daļa ar dalībvalstīm. Tātad minētais princips tiek saprasts “vertikālā” dimensijā – tādā nozīmē, ka tas reglamentē attiecības starp Savienību, no vienas puses, un dalībvalstīm, no otras puses. Savukārt Savienības tiesību aktos – pretēji tam, kā liek domāt prasītāji – šim principam nepiemīt “horizontālā” dimensija, jo tas nav piemērots tam, lai reglamentētu attiecības starp Savienību, no vienas puses, un sociālajiem partneriem Savienības līmenī, no otras puses. Turklāt uz subsidiaritātes principu nevar atsaukties, lai mainītu institucionālo līdzsvaru.
- 99 Ceturtkārt, prasītāji atsaucas uz Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 28. pantā atzītajām tiesībām iesaistīties sarunās un slēgt koplīgumus, biedrošanās brīvību, kas, piemēram, arodbiedrību jomā atzīta Pamattiesību hartas 12. pantā, kā arī Savienības izvirzītajiem mērķiem, kas minēti LES 3. panta 3. punktā un LESD 9. pantā, tādiem kā “sociālā tirgus ekonomika [..], kuras mērķis ir panākt pilnīgu nodarbinātību un sociālo attīstību” un “atbilstīga sociālā aizsardzība”.
- 100 Šajā ziņā ir konstatējams, ka ne no vienas šā sprieduma 99. punktā minētās normas neizriet, ka nolīgumu parakstījušie sociālie partneri būtu varējuši piespiest iestādes īstenot tādu nolīgumu Savienības līmenī.
- 101 Piektkārt, prasītāji norāda uz nostāju, ko Komisija esot paudusi vairākos paziņojumos un it īpaši tās 1993. gada 14. decembra paziņojumā COM(93) 600, galīgā redakcija, par Nolīguma par sociālo politikas piemērošanu, 1998. gada 20. maija paziņojumā COM(1998) 322, galīgā redakcija, par sociālā

dialoga pielāgošanu un veicināšanu Kopienas līmenī un 2002. gada 26. jūnija paziņojumā COM(2002) 341, galīgā redakcija, “Eiropas sociālais dialogs – modernizācijas un pārmaiņu dzinējspēks”.

- 102 Šajā ziņā jākonstatē, ka šā sprieduma 101. punktā minētajiem paziņojumiem nepiemīt tiesiski saistošs spēks. Līdz ar to minētie paziņojumi nevar tikt lietderīgi izmantoti, lai nepieļautu kādas Līgumu normas interpretāciju, kas izriet no šīs normas formulējuma, konteksta un mērķiem.
- 103 No visiem šiem apsvērumiem izriet, ka tad, ja sociālie partneri ir apsprieduši un noslēguši nolīgumu, pamatojoties uz LESD 155. panta 1. punktu, un ja nolīguma puses iesniedz kopīgu pieteikumu par šā nolīguma īstenošanu Savienības līmenī ar Padomes lēmumu, kas tiktu pieņemts, pamatojoties uz LESD 155. panta 2. punktu, Komisijai nav pienākuma apmierināt šo pieteikumu un vienīgi tā var novērtēt, vai tai būtu jāiesniedz Padomei atbilstīgs priekšlikums.
- 104 No tā izriet, ka ar savu atteikumu iesniegt Padomei lēmuma priekšlikumu Nolīguma īstenošanai Komisija nav pieļāvusi tiesību kļūdu attiecībā uz savu pilnvaru apjomu.
- 105 Līdz ar to pirmais pamats ir jānoraida.

Par otro pamatu – apstrīdētā lēmuma nepietiekamu un acīmredzami kļūdainu pamatojumu

- 106 Prasītāji apgalvo, ka pamatojums, ar kādu Komisija atteicās iesniegt Padomei lēmuma priekšlikumu Nolīguma īstenošanai Savienības līmenī, ir nepietiekams un acīmredzami kļūdainš. Proti, apstrīdētajā lēmumā minētie trīs iemesli neļaujot pamatot tādu atteikumu.
- 107 Komisija apstrīd prasītāju argumentāciju.
- 108 Vispirms jāatgādina, ka tad, ja Komisijai ir iesniegts pieteikums par sociālo partneru noslēgta nolīguma īstenošanu Savienības līmenī, tai ir jāņem vērā Savienības vispārējās intereses un jāapsver, vai tāda īstenošana ir atbilstīga, tai skaitā ņemot vērā politikas, ekonomikas un sociālos apsvērumus (skat. šā sprieduma 79. punktu).
- 109 No tā izriet, ka Komisijai ir plaša rīcības brīvība, apsverot, vai tai būtu jāiesniedz Padomei lēmuma priekšlikums par sociālo partneru noslēgta nolīguma īstenošanu Savienības līmenī (šajā nozīmē un pēc analogijas skat. spriedumu, 2018. gada 23. aprīlis, *One of Us* u.c./Komisija, T-561/14, pārsūdzēts, EU:T:2018:210, 169. punkts).
- 110 No pastāvīgās judikatūras izriet, ka gadījumos, kad kādai iestādei ir plaša rīcības brīvība, pārbaude tiesā principā attiecas tikai uz to, vai ir ievēroti procesuālie noteikumi, vai ir norādīts pamatojums, kā arī uz to, vai pareizi konstatēti faktiskie apstākļi, vai nav pieļautas tiesību kļūdas un acīmredzamas kļūdas šo faktu vērtējumā un vai nav notikusi nepareiza pilnvaru izmantošana (skat. spriedumu, 2008. gada 1. jūlijs, *Chronopost* un *La Poste/UFEX* u.c., C-341/06 P un C-342/06 P, EU:C:2008:375, 143. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 111 Šādas Savienības tiesas veiktās pārbaudes intensitātes robežas ir jāievēro it īpaši tad, ja Savienības iestādēm ir jāizsver dažādas intereses un ir jāizdara izvēle, pieņemot politiskus lēmumus, kas ir to kompetencē (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1994. gada 5. oktobris, *Vācija/Padome*, C-280/93, EU:C:1994:367, 91. punkts, un 2005. gada 14. jūlijs, *Rica Foods/Komisija*, C-40/03 P, EU:C:2005:455, 55. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 112 Šādos apstākļos Vispārējai tiesai ir jāveic ierobežota pārbaude par apstrīdēto lēmumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 23. aprīlis, *One of Us* u.c./Komisija, T-561/14, pārsūdzēts, EU:T:2018:210, 170. punkts).

113 Atsevišķi ir jāpārbauda, pirmkārt, jautājums par LESD 296. pantā paredzēto pienākumu norādīt pamatojumu, kas ir būtiska formas prasība, un, otrkārt, jautājums par iemeslu pamatotību, kas attiecas uz strīdīgā akta likumību pēc būtības (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1998. gada 2. aprīlis, Komisija/*Sytraval* un *Brink's France*, C-367/95 P, EU:C:1998:154, 67. punkts, un 2015. gada 18. jūnijs, *Ipatau* /Padome, C-535/14 P, EU:C:2015:407, 37. punkts).

– Par pienākuma norādīt pamatojumu ievērošanu

114 Prasītāji savos procesuālajos rakstos norāda uz “nepietiekamu pamatojumu”.

115 Pieņemot, ka prasītājiem tādējādi ir nodoms izvirzīt pamatu, ar ko tiek apgalvots, ka nav ievērots LESD 296. pantā noteiktais pienākums norādīt pamatojumu, ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru pamatojumam, kas prasīts šajā normā, ir jābūt atbilstošam attiecīgā tiesību akta būtībai un tajā skaidri un nepārprotami jābūt norādītai tās iestādes argumentācijai, kas pieņēma attiecīgo tiesību aktu, tādā veidā, kas ieinteresētajām personām ļautu iepazīties ar pieņemtā tiesību akta pamatojumu un attiecīgajai tiesai – īstenot savas pārbaudes pilnvaras. Prasība norādīt pamatojumu ir jāizvērtē, vadoties no attiecīgās lietas apstākļiem, it īpaši attiecīgā tiesību akta satura, izvirzīto pamatu būtības, kā arī intereses saņemt izskaidrojumu, kas ir tiesību akta adresātiem vai citām personām, kuras tas skar tieši un individuāli. Netiek prasīts, lai pamatojumā tiktu aplūkoti visi atbilstošie faktiskie un tiesiskie apstākļi, jo tiesību akta pamatojuma atbilstība LESD 296. pantā noteiktajām prasībām ir jāvērtē ne tikai atkarībā no tā formulējuma, bet arī konteksta, kā arī visu tiesību normu kopuma, kas regulē attiecīgo jomu (spriedumi, 1998. gada 2. aprīlis, Komisija/*Sytraval* un *Brink's France*, C-367/95 P, EU:C:1998:154, 63. punkts, un 2008. gada 1. jūlijs, *Chronopost* un *La Poste/UFEX* u.c., C-341/06 P un C-342/06 P, EU:C:2008:375, 88. punkts).

116 Šajā gadījumā apstrīdētā lēmuma pamatojums sastāv no trim daļām, kas izklāstītas šā sprieduma 6. punktā. Šis pamatojums būtībā ir atvasināts, pirmkārt, no centrālās valdības iestāžu specifikas un it īpaši no apstākļa, ka tā īsteno valsts varas prerogatīvas, otrkārt, no tā, ka daudzu dalībvalstu tiesību sistēmās pastāv normas par šo iestāžu ierēdņu un darbinieku informēšanu un uzklaušīšanu, un, treškārt, no tā, ka starp dalībvalstīm pastāv ievērojamas atšķirības attiecībā uz minēto iestāžu definīciju un mērogu, tā ka eventuālam Padomes lēmumam par Nolīguma īstenošanu piemērošanas joma būtu vairāk vai mazāk apjomīga atkarībā no dalībvalsts.

117 Jāatgādina, ka, pirmkārt, Komisija ir uzklaušījusi sociālos partnerus par Savienības rīcības iespējamību attiecībā uz valsts pārvaldes ierēdņu un darbinieku informēšanu un uzklaušīšanu un ka sociālie partneri Nolīgumu apsprieda un parakstīja tieši pēc šādas uzklaušīšanas (skat. šā sprieduma 1.–3. punktu). Otrkārt, Komisijai bija vajadzīgi vairāk nekā divi gadi, lai atbildētu uz lūgumrakstu, ko sociālie partneri iesnieguši, pamatojoties uz LESD 155. panta 2. punktu (skat. šā sprieduma 4. un 5. punktu). Šādos apstākļos un ņemot vērā Komisijas attieksmi, apstrīdētā lēmuma adresāti varēja rēķināties ar to, ka šī iestāde pieņems detalizētāku pamatojumu nekā šis samērā pieticīgais pamatojums, kurš apkopots šā sprieduma 6. un 116. punktā.

118 Tomēr pat tad, ja šis Komisijas rīcības veids var pārsteigt, apstrīdētā lēmuma adresātiem, proti, *DSANE* un *EAPE*, ir bijusi pienācīga iespēja noskaidrot šā lēmuma pamatojuma trīs daļas un Vispārējā tiesa ir spējusi veikt tā pārbaudi. Starp citu, prasītāji neapgalvo, ka tiem būtu bijis liegts apšaubīt apstrīdētā lēmuma iemeslu pamatotību minēto pamatojuma iemeslu formulējuma īsuma vai neskaidrības dēļ.

119 Šādos apstākļos jāuzskata, ka apstrīdētajā lēmumā ir ievērots LESD 296. pantā paredzētais pienākums norādīt pamatojumu.

– Par norādīto pamatu pamatotību

- 120 Prasītāji savos procesuālajos rakstos apstrīd šā sprieduma 6. un 116. punktā minēto apstrīdētā lēmuma triju pamatu pamatotību.
- 121 Pirmām kārtām, prasītāji apgalvo, ka apstrīdētā lēmuma pamatojuma trīs pamati nav to vidū, kuru dēļ Komisija var atteikties pieņemt nolīguma pušu kopīgu pieteikumu par šā nolīguma īstenošanu Savienības līmenī, proti, pirmkārt, minēto pušu pārstāvības trūkums un, otrkārt, šā nolīguma noteikumu prettiesiskums.
- 122 Šajā ziņā pietiek norādīt, ka no atbildes uz pirmo pamatu izriet, ka LESD 155. panta 2. punktā paredzētās nelegislatīvās procedūras ietvaros Komisija var atteikties izmantot savas iniciatīvas pilnvaras arī ar citādu pamatojumu, nevis tikai to, kas saistīts ar nolīguma pušu pārstāvības trūkumu vai šā nolīguma noteikumu prettiesiskumu.
- 123 Otrām kārtām, prasītāji uzskata, ka apstrīdētā lēmuma trīs pamati ir kļūdaini, nenozīmīgi un nepietiekami, lai ar tiem varētu pamatot šo lēmumu.
- 124 Attiecībā uz pirmo apstrīdētā lēmuma pamatu prasītāji apgalvo, ka Savienības kompetencē ietilpst centrālās valdības iestāžu ierēdņu un darbinieku sociālo tiesību aizsardzība. Turklāt Nolīguma īstenošana Savienības līmenī neliekot apšaubīt dalībvalstu kompetenci noteikt savas valsts pārvaldes struktūru, organizāciju un darbību. Papildus tam būtu arvien mazāk attaisnojami minēto iestāžu ierēdņu un darbinieku kopumam liegt Savienības sociālo tiesību priekšrocības, it īpaši tad, ja nupat minēto funkcijas nav saistītas ar valsts drošību vai valsts varas prerogatīvu īstenošanu.
- 125 Attiecībā uz apstrīdētā lēmuma otro pamatu prasītāji paskaidro, ka Nolīguma īstenošana Savienības līmenī joprojām būtu lietderīga, jo tā garantētu informēšanas un konsultēšanās minimumu centrālās valdības iestāžu ierēdņiem un darbiniekiem visās dalībvalstīs, it īpaši tajās, kurās šis minimums vēl nav sasniegts.
- 126 Attiecībā uz apstrīdētā lēmuma trešo pamatu prasītāji uzskata, ka Nolīguma īstenošanai Savienības līmenī būtu tādas sekas, ka mazinātos pašlaik darba ņēmēju vidū pastāvošās atšķirības aizsardzības līmeņa ziņā. Proti, tāda īstenošana centrālās valdības iestāžu ierēdņu un darbinieku stāvokli pietuvinātu to darba ņēmēju stāvoklim, uz ko attiecas Savienības direktīvas, kurās reglamentētas tiesības uz informēšanu un uzklausišanu.
- 127 Turklāt prasītāji pauž izbrīnu, ka Komisija ir balstījies uz pamatiem, kurus tā noteikti jau bija noraidījusi, kad 2015. gadā sāka sociālo partneru uzklausišanu.
- 128 Ir jāpārbauda prasītāju iebildumi, kas apkopoti šā sprieduma 123.–127. punktā.
- 129 Pirmkārt, prasītāji šajā ziņā nepierāda, ka apstākļi, kas ņemti vērā trijos apstrīdētā lēmuma pamatos, faktiski būtu neprecīzi vai nenozīmīgi, lai novērtētu Nolīguma īstenošanas Savienības līmenī atbilstīgumu.
- 130 Proti, attiecībā uz pirmo apstrīdētā lēmuma pamatu ir jānorāda, ka Komisija nav apšaubījusi Savienības kompetenci pieņemt aktus par centrālās valdības iestāžu ierēdņu un darbinieku sociālajām tiesībām. Turpretī Komisija norāda uz šo iestāžu specifiku. Tomēr nav tā, ka prasītāji nopietni apstrīdētu šo specifiku un it īpaši to, ka minēto iestāžu konkrēti ierēdņi un darbinieki īsteno valsts varas prerogatīvas. Turklāt – pretēji tam, ko apgalvo prasītāji, – Nolīguma īstenošana varētu ietekmēt centrālās valdības iestāžu darbību, pārveidojot attiecības, ko nupat minētās uztur ar saviem ierēdņiem un darbiniekiem.

- 131 Attiecībā uz apstrīdētā lēmuma otro pamatu ir jānorāda, ka Komisijai bija brīva izvēle ņemt vērā dažās dalībvalstīs jau tagad garantēto aizsardzības līmeni, lai gan citās dalībvalstīs eventuāli bija iespējamās nepilnības. Tiesas sēdē prasītāji neapstrīdēja Komisijas apgalvojumu, ka 2014. gadā jau 22 dalībvalstīs bija ieviesti noteikumi par centrālās valdības iestāžu ierēdņu un darbinieku informēšanu un uzklaušīšanu.
- 132 Runājot par apstrīdētā lēmuma trešo pamatu, prasītāju arguments, ka Nolīguma īstenošana Savienības līmenī centrālās valdības iestāžu ierēdņu un darbinieku stāvokli pietuvinātu privātā sektora darbinieku stāvoklim, neliek apšaubīt apstākli, ka vienlaikus šī īstenošana ļoti dažādi ietekmētu dalībvalstis – atkarībā no to centralizācijas vai decentralizācijas pakāpes. Nekas neesot liedzis Komisijai ņemt vērā nupat minēto apstākli kā nevēlamas sekas Nolīguma īstenošanai Savienības līmenī.
- 133 Otrkārt, ir jāatgādina, ka Komisijai ir plaša rīcības brīvība (skat. šā sprieduma 109. punktu), tai skaitā konstatēt, pirmkārt, vai bija nepieciešams aizpildīt eventuālu robu to Savienības direktīvu piemērošanas jomā, kurās reglamentētas tiesības uz darba ņēmēju informēšanu un uzklaušīšanu, un, otrkārt, vai Nolīguma īstenošana bija uzskatāma par atbilstīgu līdzekli, ar ko var aizpildīt šo robu. Tomēr, apstrīdot Komisijas vērtējumu, prasītāji aprobežojas ar to, ka atsauces uz Savienības kompetences esamību un lietderību, kāda šajā gadījumā varētu būt šīs kompetences īstenošanai. Šādos apstākļos un ņemot vērā visus faktorus, ko Komisija ņemusi vērā apstrīdētā lēmuma triju pamatu ietvaros, nešķiet, ka ar savu atteikumu iesniegt Padomei lēmuma priekšlikumu par Nolīguma īstenošanu Komisija būtu pieļāvusi acimredzamu kļūdu vērtējumā.
- 134 Šo secinājumu neliek apšaubīt apstākļi, ka Komisija 2015. gadā totarp bija uzsākusi uzklaušīšanu par dalībvalstu valsts pārvaldes ierēdņu un darbinieku stāvokli, ņemot vērā direktīvu par darbinieku informēšanu un uzklaušīšanu piemērošanas jomu. Proti, saistībā ar to Komisija tikai uzsāka diskusiju, neskarot eventuāli veicamo darbību formu un saturu.
- 135 Trešām kārtām, prasītāji apgalvo, ka šajā gadījumā nekādi nebija pamatots tas, ka Komisija noraidīja Nolīguma īstenošanu, pamatojoties uz subsidiaritātes un samērīguma principiem. Tie it īpaši pārmet Komisijai, ka tā nav veikusi nekādu izvērtējumu par ietekmi, ņemot vērā minētos principus.
- 136 Šajā ziņā jānorāda, ka no apstrīdētā lēmuma formulējuma neizriet, ka Komisija apstrīdēto lēmumu būtu pamatojusi ar to, ka LES 5. panta 3. un 4. punktā minētie subsidiaritātes un samērīguma principi radīja juridisku šķērsli Nolīguma īstenošanai Savienības līmenī ar Padomes lēmumu, kas būtu pieņemts, pamatojoties uz LESD 155. panta 2. punktu.
- 137 Tomēr no apstrīdētā lēmuma pamatojuma izriet, ka Komisija uzskatīja, ka Nolīguma īstenošana Savienības līmenī tai nešķiet nedz nepieciešama, nedz atbilstīga, jo centrālās valdības iestāžu darbība ietilpst dalībvalstu kompetencē un vairākās no tām jau bija ieviestas normas, kas vismaz kādā mērā nodrošina minēto iestāžu ierēdņu un darbinieku informēšanu un uzklaušīšanu. Turklāt 2018. gada 17. janvārī, tiekoties ar sociālajiem partneriem, Komisija darīja zināmu apstrīdētā lēmuma jēgu, norādot, ka tas “lielā mērā skar subsidiaritāti” un ka tā uzskata, ka vēlāmāk būtu, ja sociālie partneri Nolīgumu īstenotu atsevišķās dalībvalstīs. Tādējādi Komisija ir ņemusi vērā apsvērumus attiecībā uz subsidiaritāti un samērīgumu, tiesa, nevis novērtējot Savienības rīcības iespējamību, bet gan to, kāda rīcība būtu atbilstīga. No šā sprieduma 133. punktā teiktā izriet, ka Komisija ar savu nostāju, ka Nolīguma īstenošana Savienības līmenī nebūtu atbilstīga, nav pieļāvusi acimredzamu kļūdu vērtējumā.
- 138 Visbeidzot, attiecībā uz ietekmes izvērtējuma neesamību prasītāji neprecizē, saskaņā ar kuru normu Komisijai būtu bijis pienākums veikt tādu izvērtējumu pirms atteikšanās izmantot savas iniciatīvas pilnvaras.
- 139 No tā izriet, ka, pat pieņemot, ka tādos apstākļos kā šajā lietā aplūkoti varētu tikt izmantots pamats par subsidiaritātes principa pārkāpumu, iebildums par subsidiaritātes un samērīguma principu pārkāpumu ir jānorāda kā nepamatots.

140 Tātad otrais pamats ir jānoraida.

141 No visa iepriekš minētā izriet, ka prasība ir jānoraida.

Par tiesāšanās izdevumiem

142 Saskaņā ar Reglamenta 134. panta 1. punktu lietas dalībniekam, kuram nolēmums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram nolēmums ir labvēlīgs. Tomēr saskaņā ar Reglamenta 135. panta 1. punktu, ja to prasa taisnīgums, Vispārējā tiesa var nolemt, ka lietas dalībnieks, kuram nolēmums ir nelabvēlīgs, sedz savus tiesāšanās izdevumus pats, bet tikai daļēji atlīdzina pretējās puses tiesāšanās izdevumus vai pat vispār tiek atbrīvots no šāda pienākuma.

143 Šajā lietā prasītājiem spriedums ir nelabvēlīgs. Turklāt Komisija tieši prasa, lai tiem tiktu piespriests atlīdzināt tiesāšanās izdevumus. Tomēr, ņemot vērā lietas apstākļus un it īpaši Komisijas attieksmi (skat. šā sprieduma 117. un 118. punktu), taisnīguma labad un atbilstoši Reglamenta 135. panta 1. punktam katrs lietas dalībnieks pats sedz savus tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (devītā palāta paplašinātā sastāvā)

nospriež:

1) Prasību noraidīt.

2) *European Federation of Public Service Unions (EPSU)* un *Jan Goudriaan*, no vienas puses, un Eiropas Komisija, no otras puses, paši sedz savus tiesāšanās izdevumus.

Gervasoni

Madise

da Silva Passos

Kowalik-Bańczyk

Mac Eochaidh

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2019. gada 24. oktobrī.

[Paraksti]

Satura rādītājs

Tiesvedības priekšvēsture	2
Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi	2
Juridiskais pamatojums	3
Par pieņemamību	3
Par apstrīdama tiesību akta esamību	3
– Iespējama kvalificēšana par sagatavojošu tiesību aktu	4
– Plašas rīcības brīvības eventuālā ietekme	5
Par prasītāju “locus standi”	5
Par C.3. pielikuma pieņemamību	6
Par pamatotību	6
Par pirmo pamatu – tiesību kļūdu attiecībā uz Komisijas pilnvaru apjomu	6
– Gramatiskā interpretācija	7
– Sistēmiskā interpretācija	9
– Teleoloģiskā interpretācija	11
– Pārējie prasītāju argumenti	12
Par otro pamatu – apstrīdētā lēmuma nepietiekamu un acīmredzami kļūdainu pamatojumu	13
– Par pienākuma norādīt pamatojumu ievērošanu	14
– Par norādīto pamatu pamatotību	15
Par tiesāšanās izdevumiem	17